

Sådan kommer du i gang med at søge: Fem gode råd

Velkommen til en verden af viden om 250 års dansk kolonihistorie. Om mennesker og magt, slaveri, søfart og livet for rig og fattig i Dansk Vestindien. Tidligere har dokumenterne været svære at få adgang til og søge i. Nu er dokumenterne blevet digitaliseret og er tilgængelige for alle.

Det er et fascinerende arbejde at kaste sig over dokumenterne fra Dansk Vestindien. Men det er desværre ikke helt ligetil. For selv om digitalisering giver helt nye muligheder, er der stadig en mængde begrænsninger. Der er over 5 mio. dokumenter, og langt fra alle er endnu blevet registreret med relevante søgeord.

Man skal derfor vide, hvad man søger efter, hvordan arkiverne er opbygget, og hvilke oplysninger de kan rumme. Samtidig er mange af dokumenterne skrevet med gotisk skrift og i et gammelt dansk eller engelsk, som det kan være svært at forstå.

Med andre ord: Det kræver viden, sproglige færdigheder, tekniske kompetencer og ikke mindst tålmodighed og gå-på-mod at finde de oplysninger, du søger.

Derfor har vi lavet fem gode råd til dig, der søger viden om Dansk Vestindien og ikke har erfaring med arkiver.

Fem gode råd

1. Kend arkiverne

Du vil aldrig finde alle oplysninger om en person eller en institution samlet ét sted. Hver oplysning skal søges i arkivet efter den person eller institution, som har skabt oplysningen. Et arkiv kan indeholde mange arkivserier, som omhandler forskellige emner. Selv om de fleste dansk-vestindiske arkiver opbevares i Rigsarkivet, må du søge i dem ét for ét.

Start derfor med at danne dig et overblik over arkiverne, og hvad de rummer hver især. Rigsarkivet har lavet særlige vejledninger til de mest relevante arkivserier indenfor fem områder:

- [Sådan finder du en person](#)
- [Sådan finder du et sted](#)
- [Sådan finder du kilder om slaveri](#)
- [Sådan finder du kilder om kolonimagt](#)
- [Sådan finder du kilder om handel og søfart](#)

[Rigsarkivet har endvidere lavet en liste over samtlige af de arkivskabere og arkivserier du kan søge i her på dette website, download pdf her.](#)

I vejledningerne finder du også oplysninger om, hvordan vigtige arkivserier er bygget op og struktureret, hvad de rummer, og hvordan du kan bruge dem til at finde det, du søger.

2. Vid, hvad du søger efter

Arkiverne rummer millioner af dokumenter. Så før du kaster dig over dem, bør du overveje, hvilken form for viden, der kan bringe dig videre i din søgning:

Hvor en person boede? Personens ansættelsesforhold? Religion? Ægteskab og børn? Retstvister? Engagement i oprør eller andre store begivenheder? Hver af disse typer af information skal findes i forskellige arkiver og arkivsamlinger.

Første eksempel: Maria Elizabeth Yard

[Skæbnehistorien om Maria Elizabeth Yard](#) er bygget på oplysninger fra en række forskellige arkivalier. Her er nogle eksempler:

- Marias fødselsår stammer fra folketællingen af 1841 for Dansk Vestindien (Rentekammeret, Danske Afdeling, Tabelkommissionen, arkivnr. 303, Folketælling 1841, Vestindien, St. Croix, løbenr. 1, Christiansted Frie)
- At Maria fik sit fribrev den 23. maj 1800 er registreret i en liste over frie farvede mænd, kvinder og børn i Christiansted i 1816 (Vestindisk-Guineisk Kompagni, arkiv nr. 678, Gruppeordnede sager 9: Sociale og kulturelle forhold, Frikulørte mænd, kvinder & børn i Christiansteds jurisdiktion 1816, løbenr. 3.81.564, nr. 24)
- Marias bopæl i 1805 i en ejendom ejet af byfoged Johannes Woldbye Mouritzen, nemlig Fiskergade 1&2, fremgår af Matriklen for St. Croix 1805-1806. (Reviderede Regnskaber, Vestindiske Regnskaber, arkivnr. 571, Matrikel for St. Croix 1758-1915, 1805-1806, løbenr. 86.40.1)
- At Maria arvede ejendommene Fiskergade 1, 2 og 3 i 1839 fra Johannes Mouritzen ses af Christiansted Byfogeds panteprotokol (Christiansted Byfoged, arkivnr. 684, Panteprotokoller 1736-1844, løbenr. 38.26.41, 1838-1841, ff. 71v-72v)

Andet eksempel: Moses Elias Williams

[Skæbnehistorien om Moses Elias Williams](#) er bygget på oplysninger fra en række forskellige arkivalier. Her er nogle eksempler:

- At Moses mor Catherine boede på plantagen Castle Nugent ses af folketællingen af 1841 for Dansk Vestindien (Rentekammeret, Danske Afdeling, Tabelkommissionen, arkivnr. 303, Folketælling 1841, Vestindien, løbenr. 4, St. Croix Landdistrikter)
- At familien Williams i 1850, to år efter slaveriets ophævelse, boede i Kompagnigade 7 i Christiansted fremgår af folketællingen af 1850 for Dansk Vestindien (Danmarks Statistik, arkivnr. 1308, Folketælling 1850, Vestindien, løbenr. 2, St. Croix, Christiansted, Kongensgade – Østergade)
- At Moses tog borgerbrev som slagter i Christiansted i 1865 ses af borgeredsprotokollen. (Den vestindiske regering, Gruppeordnede sager 9. Sociale og kulturelle forhold, Borgeredsprotokoller 1799 – 1911, løbenr. 3.81.588, 27. juli, 1865)
- At Moses i perioden 1878-1888 opkøbte en række ejendomme i Christiansted ses af matriklerne for disse år. (Reviderede Regnskaber, Vestindiske Regnskaber, arkivnr. 571, Matrikel for St. Croix, 1868-1894, løbenr. 86.95-96 - 86.121-122)
- At Moses i 1880'erne var stemmeberettigede til valgene til Kolonirådet, St. Croix' øverste myndighed, ses af guvernementets sager vedr. Kolonialrådet (Den Vestindiske Regering, Guvernmentets St. Croix Afdeling, arkivnr. 678, Gruppeordnede sager 2. Lokale myndigheder: Sager vedr. Kolonialrådet, 1883-1894, løbenr. 3.81.70)

3. Brug hjælpemidler i din søgning

Det er blevet lettere at søge i arkiverne end før. Fem millioner billedfiler af dokumenter er tilgængelige digitalt og med på dette website kan du søge på tværs i Rigsarkivets kildesystemer. Nogle dokumenter er samtidig blevet transskriberet fra gotisk håndskrift til søgbar tekst.

[Derfor kan du starte din online søgning under Søg i arkivalier her på hjemmesiden.](#)

Hvis den digitale søgning ikke hjælper dig, kan du gennemgå relevant litteratur og derfra få inspiration til din videre søgning. [Rigsarkivet har lavet en liste med forslag til litteratur som du finder her.](#)

4. Søg råd og vejledning

For Rigsarkivet det vigtigt, at alle får gavn af den kulturarv, som arkiverne rummer. Også arkivbrugere, som ikke har omfattende erfaring med arkivsøgning og forskning.

Rigsarkivet har produceret en række vejledninger og redskaber, som du kan bruge i processen. Se for eksempel:

- [Ordliste med forklaringer til de vigtigste arkivfaglige ord og begreber på dansk og engelsk](#)
- [Liste over institutioner relateret til Dansk Vestindien](#)

5. Vær tålmodig – og bliv ved

Med fem millioner billedfiler af dokumenter kan det være en uoverskuelig proces at finde præcis de dokumenter, der fortæller din historie. Samtidig er de fleste dokumenter skrevet med gotisk håndskrift og i et til tider uforståeligt gammelt dansk.

Men dokumenterne er døren til vores fælles fortid, og deres historier gør os klogere på, hvem vi var – og hvorfor verden ser ud, som den gør, i dag. Hver historie tæller.

Derfor er vores bedste råd til alle arkivszgere: vær tålmodig – og bliv ved!